

ta, *recens*, / mil quatre-cens / vint-set, complits, / anys són complits / --- / des que naixqué / lo pagador» (i *AlcM* en dóna un altre testimoni en un inventari de 1614)¹

¹ A parts d'Andalusia *recena* és un «cerculo grande de gente» segons *AlcVenceslada*: crec que és un mot d'origen diferent, puix que es tracta d'un «cerculo» (cf. cast. *cercenar*, *cercén*), sigui síncope (arabitzant?) de RE-CIRCINARE, sigui això mateix contaminat amb *recenes* 'ostatges'. Però més que suposar que entrés en joc en la gènesi del nostre allòtrop de *reenes*, les aigües baixarien en sentit contrari.

Reenganxar, V. *ganxo* *Reenjús*, hapax de Jáfer, de JUS o RETRO JUS (quasi pagament compensat?) *Reen-só*, V. *redimir* *Reentar*, V. *rentar* *Reerecció*, V. *ert* *Reestampar*, V. *estampa* *Reestr* (V. *estar* i *recialles*) *Reet* S. XI (i *reetic*, no sé si amb forma i accentuació justes, en el Segre mj) 'mena de cereal', semblen variants o derivats d'una variant del tipus *CARRAGÓ*, veïna del ross. *arraó* i oc. *rau* (II, 587b 51ss., 587a² etc.) *Refacció*, *refaçó*, V. *fer* *Refajai* (AlcM) i *refajai* (DAG, amb *rafajai* com a variant, però això sembla confusió amb el NL *Rafajai* relacionat amb *Alpara*), V. *falla* *Refajix*, i cast. *refajo* (DCEC/DECH, HAZ) *Refal*, V. *rafal* *Refaldar*, V. *falda* *Refali*, V. *rafal* *Refart*, *refartar*, *refartís*, V. *farcir* *Refastinyar*, *refastinyós*, V. *fàstic* *Refatjare*, *refatxare*, *refatxar*, V. *fer* (III, 962b25ss) *Refauberg*, V. *rebauberg* *Refecció*, *refectiu*, *refector(i)*, V. *fer* *Refega*, V. *ràfega* *Refegir*, V. *afegir* *Refexar-se* probablement francesisme vergonyant (*afassar*): ¿val la pena recollir tals «troballes» d'accèssit floralesc? *Refelat*, V. *rafalat*, *fel*, *fallera* *Refenedura*, V. *fendre* *Refenia*, *refènyer*, V. *fènyer* *Refes*, V. *fer* *Refesir* 'reportar' i 'arrebossar', V. *preferir* *Referència*, *referendar*, *referendum*, *referent*, *referidor*, V. *preferir* *Refermança*, *refermar*, V. *ferm* *Referrar*, V. *ferro* *Referre*, *referta*, V. *preferir* *Refet*, *refeta*, *refetall*, *refetó*, *refetor*, *refetorer*, V. *fer* *Refé*, V. *fi* adj *Refjança*, *refjar*, -at, V. *fe* En el vol. III, 920a47 dic que *fiabile* [DFa] i *fiabilitat* són neologismes creats recentment, i útils, encara que menys naturals que *refjat* i *refjanç*, i més artificiosos. És cert, si bé és veritat que el sentit de *refjat* no és pas igual al de *fiabile* Ara bé *fiabile* s'havia usat ja en la llengua clàssica (tot i que no sembla registrat en els lèxics antics), en particular en la forma adverbial: «un jove mercader --- pres càrrec de anar parlar ab ella, en certa manera e forma --- suplicant-la que l'hagués per seu; --- la qual --- l'embaxador e l'embaxada rebé, responent-li com ella per semblant amor cremava --- la qual Gerbino --- rebé, e per aquell mateix, *fiablement* li escriví, e li tramés molts presents», *Decam* IV, § 4, 252, 13f; és un afegit dels adaptadors catalans, car l'original del *Boccaccio* només porta «più volte» (ed. 1961, 274 18), cosa ja expressada, tot seguit, per «molts presents», però és afegit oportú car *fiablement* era necessari, tractant-se de missatges delicats, que havien de restar ben secrets.

Refil, *refilada*, *refiladissa*, *refilare*, *refilall*, V. *fil*. I *refilador*, nom d'una eina de boter: «a la botiga --- un boter --- ja'l sentirian posar cercols a alguna bóta, --- acotat, voltant la bóta, y ab lo *refilador* a la mà, y la massa en l'altra», *EmVilanova* (O C II, 104).

REFILAR, V. *fil* Ja figura en l'*Atl* de 1867. «sobre 'ls pàmpols y pomes y bells penjays de perles / --- / *refilen* trastejant-hi los rossinyols y merles» (II, 31c, vers que no va pas guanyar en el canvi «siboney» en «glosar sinsonts», que el pobre almoïner va haver de fer per apaivagar els gasius Comillas) Més important encara, notar que ja s'usava a fi S. xv, almenys a Val. i en el sentit de 'roncar dormint', potser per frase irònica: «puix no crec gens en --- sompnis fets ni aclarir --- / que puix que may fins al matí / me viu despert, / estant atent sobre l concert / del que ohia; / --- / ans, en lo punt en lo qual més / la son nos liga, / i dels treballs la gran fatiga / sol descansar, / en començant a *refilar* / yo somniava / que una nit anant caçava / per les taulades / ---», *Somni de J Joan*, v. 78.

Benasc a *refil* 'a chorrito, a hilo muy delgado y continuo': «ista heta pierde a *refil*» (Ballarín, *Dicc*) *Refilando*, castellanada de frare «docent», pres de cast. *rehiland(er)ó* (DECH IV, 875a5) i *refinall* < *refiland* potser no ho és gaire menys *Refilat*, *refileig*, *refilera*, *refilet*, V. *fil*

Refillol, *refillola*, *refillolar*, V. *fill* *Refiló*, V. *fil* *Refimbrar*, que hauria estat útil de tenir en compte a FIMBRAR *Refinable*, *refinació*, *refinador*, *refinadora*, *refinadura*, V. *fi* *Refinall*, V. *refilando* *Refinament*, *refinar*, *refinat*, *refinatge*, *refineria*, V. *fi* *Refinyolar*, francesisme vitand (*fignoler* id. «arranger avec un soin minutieux», ja en el Trévoux, 1701) *Refiol*, V. *fillol* (FILL) *Refira*, V. *fira*

Refistolat 'eixerit' ross, i *refitoler*, -oleria, tort, van amb *refetorer* (*frare* ~, de *refetor*, FER III, 965b38-47), en part amb la contaminació que explico per a l'hispaner. *refistolero*, en REFITOLERO, DECH, 835b45ss.: «l'aucell se n'era tret ambe les plomes netes, / i ambe un bany de peus que'l 'via arremuntat: / ara lluent, *refistolat* / i cantant, feia l'escaleta / com mai l'havia tan ben feta» 'reixinxolat', Saisset (*Perpiny.*, 98); «tu ho ets ben bé una poma camosina, vatuja al drac! Una moixina *refistolada* com un esquirol. Ja et duen bé la Dindarella!», *MnVayreda* (*Puny* I, xxiv, 367 (282)). Amb metàtesi de les vocals, *refotillar*, altrament cf. també fr. *rafistoler* 'adobassar' [1649], l'origen del qual no ha estat, però, ben investigat, i és dubtós que sigui derivat de l'it. *fiatola* 'fiabil'.

+*Refjar* 'arrambar', V. *rafjar*

+*Refllè* (o *refllé*?) 'rescobla, tornada': Milàf té imprès (O C VI, 195) «el pueblo distingue llamando *respuesta* —en otros puntos *restoble*, y algunos *refle*— al estribillo», on deu haver-hi error de còpia per *rescoble* i *refllè*, aquest manllevat del fr. *refran*, amb dissim de la -r i catalanització de -en